

ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ТА ОСВІТНІХ РЕФОРМ

*Олена Литовченко,
завідувачка лабораторії позашкільної освіти
Інституту проблем виховання НАПН України*

Позашкільна освіта у контексті викликів воєнного часу

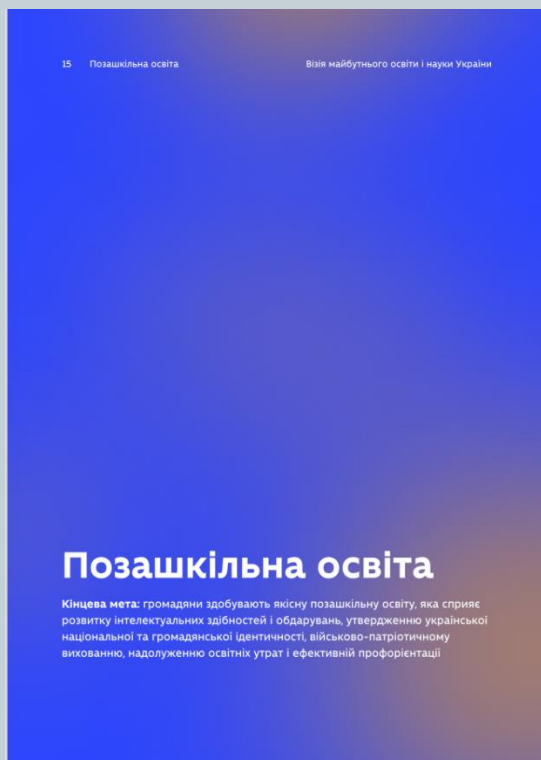
- В умовах воєнного стану освіта України реагує на виклики.
- Першочергового значення набуває створення безпечного освітнього простору.
- Важливим є забезпечення доступу до якісних освітніх послуг для всіх дітей, незалежно від місця проживання, тимчасового перебування, освітніх труднощів. Відтак, вирішуються нормативні, організаційні питання, оновлюється зміст освіти та освітні технології.

- *Насамперед, потребує узагальнення контекст, у якому відбувається розвиток змісту позашкільної освіти, виклики воєнного часу.*
- **Позашкільна освіта** є невід'ємним складником системи освіти, визначеної Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту».
- Позашкільна освіта - найбільш мобільна освітня ланка України, відтак вона швидко реагує на соціальні запити, національні виклики, вдосконалюється у відповідності до загальноєвропейських тенденцій, враховує національні освітні реформи.

Позашкільна освіта у контексті викликів воєнного часу

- Наразі триває процес оновлення Закону України «Про позашкільну освіту» із врахуванням сучасної ситуації в країні, соціальних запитів тощо.
- Також окремий напрям «Позашкільна освіта» передбачено у межах **Національної стратегії освіти і науки України**, розроблення якої започатковано командою МОН України на початку літа цього року.
- 12 липня 2023 року на порталі МОН України <https://mon.gov.ua/ua/viziya> було представлено Візію майбутнього освіти і науки України, яка є дороговказом, основою для подальшого розроблення Національної стратегії освіти і науки України.

Освіта у контексті викликів воєнного часу

Виготовлення різноманітних сувенірів у рамках теми «Сильно» в Бучі.
Звітний період: 24 лютого — 31 грудня 2022 року.

Україна

Гуманітарна ситуація
Звіт №24

unicef
for every child

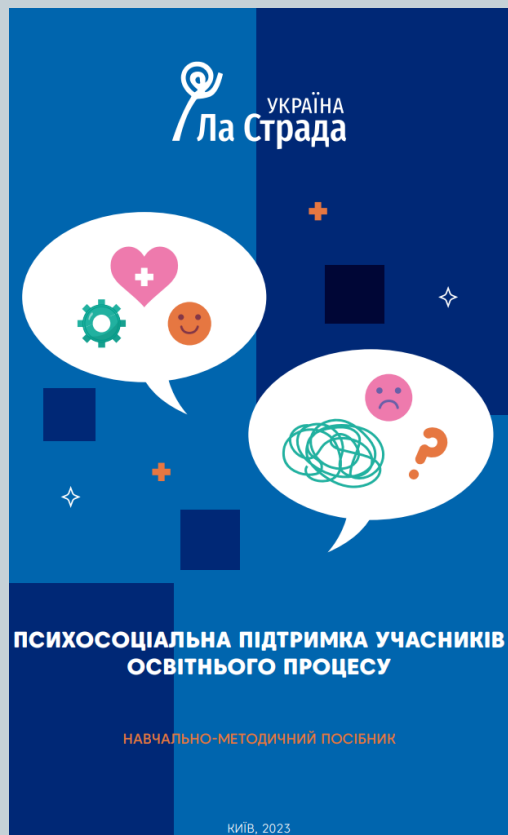
Основні тези

- Від початку ескалації війни 24 лютого 2022 року в Україні було вбито або поранено 1148 дітей, близько 5,9 мільйона людей стали внутрішньо переміщеними особами. Постійні атаки на критичну інфраструктуру населених пунктів залишили мільйони людей без світла, води, каналізації й опалення. Навчання близько 5,7 мільйона дітей було перервано, а 1,5 мільйона дітей стикнулися з проблемами психічного здоров'я.
- За період із 24 лютого 4 926 077 дітей і жінок отримали доступ до первинної медичної допомоги в закладах, які підтримує ЮНІСЕФ, чи завдяки виїзним бригадам. Крім того, 508 245 опікунів дітей віком від 0 до 23 місяців були проконсультовані щодо вигодовування немовлят і дітей раннього віку. Також 4 649 974 людини отримали доступ до чистої питної води, а 1 559 304 особи отримали критично важливі води, засоби санітарії та гігієни.
- У період із 24 лютого завдяки ЮНІСЕФ 2 978 598 дітей і їхніх опікунів отримали допомогу з підтримки психічного здоров'я і психосоціальної підтримку (ППЗПП). 108 080 дітей і членів їхніх сімей отримали послуги з ведення випадків і були спрямовані до служб захисту, а 352 103 жінки й дітини скористалися послугами служб реагування на гендерно зумовлене насильство, зниження ризиків і допомоги, що працюють за підтримки ЮНІСЕФ.
- Починаючи з 24 лютого 1 451 665 дітей отримали доступ до формальної або неформальної освіти, а 770 958 дітей були охоплені проєктами освітньої підтримки.
- Загалом 309 100 домогосподарств отримали багатогалузеву гуманітарну грошову допомогу, фінансовану ЮНІСЕФ.
- Керовані ЮНІСЕФ кластери скоординували важливі заходи із захисту дітей, що охопили 1,2 мільйона маленьких українців, освітні послуги та підтримку в навчанні для понад 1,8 мільйона дітей, а також допомогу у сфері WASH для 7,2 мільйона людей.

У цифрах

- **3,3 млн** дітей в Україні потребують допомоги (оновлене Екстремне звернення щодо ситуації в Україні, серпень 2022 року)
- **17,7 млн** людей в Україні потребують допомоги (оновлене Екстремне звернення щодо ситуації в Україні, серпень 2022 року)
- **5,9 млн** внутрішньо переміщених осіб (Управління з координації гуманітарних питань, Звіт про ситуацію в Україні, 19 грудня 2022 року)
- **2,3 млн** дітей, на яких було спрямовано допомогу ЮНІСЕФ у період із березня по грудень 2022 року (переглянуте НАС звернення ЮНІСЕФ, листопад 2022 року)

- Внаслідок війни росії проти України значними є **виклики у гуманітарній сфері**. За даними *UNICEF. Humanitarian Situation Report No. 24* від початку ескалації війни 24 лютого 2022 року в Україні було вбито або поранено 1148 дітей, близько 5,9 мільйона людей стали внутрішньо переміщеними особами. Навчання близько 5,7 мільйона дітей було перервано, а 1,5 мільйона дітей стикнулися з проблемами психічного здоров'я. І ці дані уже неповні.
- У такому контексті значною стає **роль позашкільної освіти як інституту соціально-педагогічної, психосоціальної підтримки** та забезпечення реалізації прав дітей на якісну позашкільну освіту.

Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу

Термін «психосоціальна підтримка» широко використовується у соціальній сфері для позначення роботи, яку можуть здійснювати фахівці та волонтери задля допомоги населенню у подоланні складних життєвих обставин. Вважається, що психосоціальна підтримка (ПСП) полягає у формуванні сприятливого соціально-психологічного оточення та проведення психоедукації (навчання базовим психологічним феноменам, які можуть бути властиві даній особі на стадії відновлення).

Психосоціальна підтримка надається для дітей та дорослих, як групам так і індивідуально. Проводяться заходи у форматі груп підтримки, занять з елементами творчості, сімейних заходів, занять для дітей, активних ігор, заходів з метою соціальної згуртованості тощо. Дані заходи мають на меті *підвищити стійкість окремих людей, сімей та спільнот, знизити рівень стресу, зняти емоційну напругу та навчити, як можна самому потурбуватися про себе і своїх рідних.*

Що, на вашу думку, стало найбільшим викликом для організації освітнього процесу в умовах війни? (вчителі)

Електронна петиція

“Звернення екосвідомої молоді, юних природоохоронців та педагогів закладів позашкільної освіти еколога-натуралістичного напрямку до органів державної влади, місцевого самоврядування”

Юні екологи-природоохоронці, представники Дитячого екологічного парламенту, а також педагоги-позашкільники закладів позашкільної освіти еколога-натуралістичного напрямку звертаються до представників органів державної влади, представників органів місцевого самоврядування щодо припинення процесу об'єднання (реорганізації) профільних закладів позашкільної освіти в єдиний комплексний заклад освіти.

Системі позашкільної освіти в Україні належить важливе місце у створенні додаткових можливостей для учнівської молоді у самовизначенні, саморозвитку, самореалізації, формуванні її патріотичних почуттів, моральних рис, соціально-громадянської позиції. Тому сьогодні надзвичайно важливо підтримувати профільну позашкільну освіту.

Позашкільна освіта в Україні — унікальне національно-культурне надбання. На сьогодні у закладах позашкільної освіти створено потужне виховне середовище, в якому успішно формується особистість дитини. Саме на рівні позашкільної освіти дитина не лише має змогу діяльно утвердитися у набутті знань й компетентностей, але й якісно їх вдосконалити, задовольнити власні пізнавальні інтереси.

В умовах війни значення позашкільної освіти виняткове. Вона у цьому сенсі має значні переваги, зважаючи на її специфіку, як-от: мобільність, варіативність, соціально-педагогічну спрямованість, добровільність, доступність та можливості здійснення у різноманітних формах (гурток, студія, клуб або інше творче об'єднання); орієнтацію на інклюзивність та безбар'єрність.

На жаль, є приклад недотримання місцевими органами влади й управлінням освітою Закону України «Про позашкільну освіту» щодо збереження і розширення мережі закладів позашкільної освіти державної, комунальної та приватної форм власності; скорочення кількості гуртків і творчих об'єднань, а відтак і дітей, які навчаються у закладах позашкільної освіти всіх регіонів України; нерівномірність доступу до позашкільної освіти в міста та в сільській місцевості; незадовільне матеріально-технічне забезпечення позашкільної освіти місцевих рівнів (особливо районних і сільських).

Ми занепокоєні ситуацією, що склалася навколо об'єднання обласних профільних закладів позашкільної освіти. Порушується державна політика у сфері позашкільної освіти, право дітей на навчання у закладах позашкільної освіти, ліквіднуються окремі юридичні особи, обласні профільні заклади позашкільної освіти, які в області координують діяльність за одним з основних напрямів позашкільної освіти — еколога-натуралістичний, військово-патріотичний, науково-технічний та ін.

Міністерство освіти і науки України в період воєнного стану зверталось до місцевих органів виконавчої влади з проханням докласти всіх зусиль щодо збереження мережі закладів позашкільної освіти в регіонах та не реформувати її шляхом злиття або ліквідації (лист від 14.04. 2022 № 1/4142-22). Рішення про об'єднання закладів позашкільної освіти призводить до порушення частини 2 статті 9 Закону України «Про позашкільну освіту», якою визначається, що

- Наступним викликом воєнного часу для позашкільної освіти стало **неправомірне скорочення мережі**, зокрема за рахунок **процесу об'єднання (реорганізації) профільних закладів позашкільної освіти в єдиний комплексний заклад освіти**. Як зазначають автори Електронної петиції «Звернення екосвідомої молоді, юних природоохоронців та педагогів закладів позашкільної освіти еколога-натуралістичного напрямку до органів державної влади, місцевого самоврядування», за таких умов порушується державна політика у сфері позашкільної освіти, право дітей на навчання у закладах позашкільної освіти.

Позашкільна освіта у контексті викликів воєнного часу

- У результаті воєнних дій на території України **зруйновано та пошкоджено значну кількість закладів освіти, зокрема, позашкільної освіти; значна кількість дітей та учнівської молоді втратили доступ до якісної освіти, були вимушені переміщатися у межах країни та за кордон.**
- Частина осіб з особливими освітніми потребами була тимчасового переміщена до інших регіонів України. Маємо також враховувати, що воєнні дії зумовили збільшення частки дітей, які мають тимчасові соціоадаптаційні, соціокультурні труднощі, що потребує додаткової уваги. Відтак питання **розвитку інклюзивного і безбар'єрного середовища** закладами позашкільної освіти особливо на часі.

Позашкільна освіта у контексті викликів воєнного часу

- В умовах російсько-української війни особливого значення набуло утвердження **української національної ідентичності** у дитячому і молодіжному середовищі, **розвиток україномовного середовища**. У суспільстві триває процес дерусифікації, відновлення історичної пам'яті. Водночас, на тимчасово окупованих територіях шляхом пропаганди, спотворення української історії ворог чинить масові спроби зміни національної ідентичності дітей та молоді. Це може постати новим викликом в умовах повоєнного відновлення країни. Реформи в освіті торкаються ще однієї важливої проблеми – питання **формування оборонної свідомості, формування компетентностей самозахисту, корисних умінь та навичок в умовах воєнного часу** (набувають ваги знання із основ домедичної допомоги, мінної безпеки, управління дронами та орієнтування на місцевості тощо). Наразі триває оновлення програми предмету «Захист України».

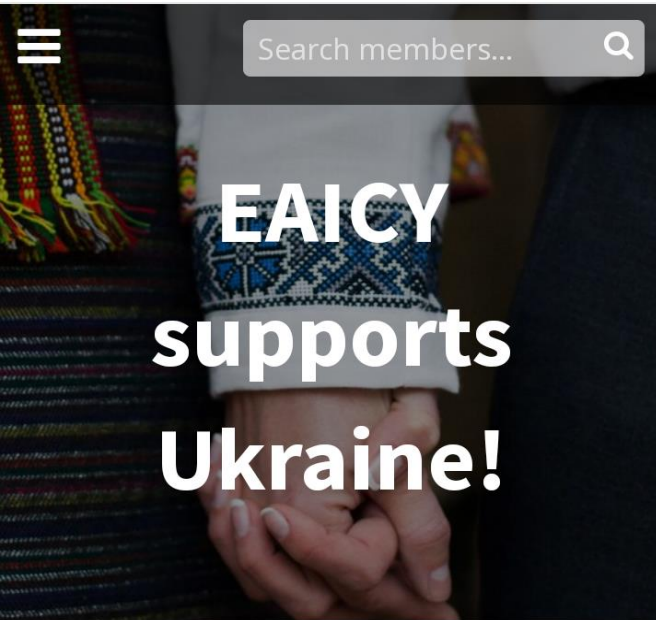

Позашкільна освіта. Міжнародна підтримка, європейська інтеграція

19:35 8,44K6/c 4G 23%

EAICY support...
eaicy.eu

Search members...

A graphic featuring a close-up of hands clasped together, with one hand wearing a blue and white patterned sleeve. The text "EAICY supports Ukraine!" is overlaid in white on a dark background.

EAICY
supports
Ukraine!

Index / News / EAICY supports Ukraine!

Like

The meeting of EAICY members,
attended by representatives of all
countries except Bulgaria,

Зустріч членів EAICY, в якій взяли участь
представники всіх країн, крім Болгарії,
Казахстану та Словаччини, відбулася 3
березня 2022 року.

На засіданні підтримали положення
Петиції [проти ВІЙНИ В УКРАЇНІ](#) та ще
раз засудили варварську путінську
військову дію в Україні, яка не має
нічого спільного з цінностями,
баченням та місією EAICY.

З цієї причини московська та
петербурзька організації (Росія), які
декларували путінську ідеологію, були
змушені вийти з Асоціації.

Слава Україні!

[PETITION_UKRAINE_2022_03_03](#)

Позашкільна освіта у контексті освітніх реформ

- У контексті означених викликів позашкільна освіта продовжує розвиток, реагує на соціальні запити, вирішує найбільш важливі завдання освіти, виховання, психосоціальної підтримки дітей та молоді.
- Усвідомлюючи значення становлення української національної ідентичності у дитячому і молодіжному середовищі актуальними є положення **Закону України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»**, яким визначено сутність *української національної ідентичності*; мету, основні завдання та пріоритети державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.
- У контексті розглянутих викликів актуальна **Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року**, що визначає такі ключові напрями: фізична безбар'єрність, інформаційна безбар'єрність, цифрова безбар'єрність, суспільна та громадянська безбар'єрність та ін.
- Не втрачає актуальності реформа НУШ, про що зазначено у **Проекті Плану відновлення України**. Актуалізовано такі вектори, як зміцнення оборони і безпеки, інтеграція в ЄС, відбудова чистого та захищеного середовища, розвиток STEM освіти, медіаосвіти, формування компетентностей для сталого майбутнього та ін.)

План Відновлення України

Національна рада з відновлення

Липень 2022

- 11 **Модернізація соціальної інфраструктури:** відбудова зруйнованих соціальних об'єктів (освіта, охорона здоров'я, культура та спорт), масштабний запуск програм ДПП в соціальній інфраструктурі (в синхронізації з системними реформами в відповідних сферах)
- 12 **Розвиток системи освіти** з фокусом на основні компетенції та інновації: завершення реформ НУШ та опорних шкіл, синхронізація стандартів університетів з ЄС, розвиток R&D на базі університетів, розвиток технічної освіти, ІТ освіти, створення наукових парків
- 13 **Модернізація системи охорони здоров'я:** завершення реформи покриття та фінансування послуг охорони здоров'я, розвиток оптимальної мережі, цифрове здоров'я (включаючи дані, телеконсультації), таргетовані кампанії (напр. проти серцевосудинних хвороб)
- 14 **Розвиток систем культури та спорту** для стимулювання росту людського капіталу
- 15 **Забезпечення таргетованої і ефективною соціальною політики:** оновлення системи таргетованих субсидій, запровадження накопичувальної пенсійної системи, комплексна екосистема захисту дітей, програма для повернення та реінтеграції громадян і ветеранів, оновлення міграційних політик

Позашкільна освіта у контексті освітніх реформ

- Ці вектори, а також специфіку позашкільної освіти враховують учасники робочих груп із розроблення **Національної стратегії освіти і науки України**.

- 16 серпня 2023 року відбулася фасилітаційна онлайн-сесія по напрацюванню Національної стратегії освіти і науки України (за напрямом «Позашкільна освіта»).

- **У контексті операційних цілей піднімалися питання:**

- - надолуження освітніх втрат, роль позашкільної освіти у вирішенні таких завдань на державному рівні;

- - мережа закладів позашкільної освіти на деокупованих територіях (робота у дистанційному режимі у співпраці з іншими закладами освіти та громадськими організаціями, створення осередків позашкільної освіти з модульними рішеннями);

- - створення ресурсних центрів на базі ЗПО;

- - інклюзивність і безбар'єрність;

- - гідна заробітна плата педагогічних працівників;

- - реалізація заходів, спрямованих на утвердження української національної ідентичності;

- - включення питання про основи психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу до освітніх програм курсів підвищення кваліфікації педагогів ЗПО та інші.

- Розроблення Національної стратегії освіти і науки України за напрямом «Позашкільна освіта» триває.

- На підсумковому етапі вважаємо доцільним фахове експертне обговорення узагальнених пропозицій за напрямом «Позашкільна освіта».

Позашкільна освіта

Стратегічна ціль 1

Здобувачі позашкільної освіти мають можливість для розвитку в безпечному, інклюзивному та інноваційному освітньому середовищі

Операційна ціль 1.1.

Мережа закладів позашкільної освіти адаптована до потреб здобувачів освіти

Операційна ціль 1.2.

Заклади позашкільної освіти відновлено і модернізовано з урахуванням принципів безпечності, безбар'єрності та інклюзивності

Операційна ціль 1.3.

Заклади позашкільної освіти забезпечені сучасною матеріально-технічною базою, що сприяє формуванню комфортних і привабливих умов для навчання

Операційна ціль 1.4.

Мережа закладів позашкільної освіти забезпечує нові інфраструктурні рішення для доступу до позашкільної освіти на деокупованих територіях

Операційна ціль 1.5.

Наукові інтерактивні простори є прикладом сучасних закладів позашкільної освіти, що сприяють залученню здобувачів освіти до науки

Стратегічна ціль 2

Здобувачі освіти отримують якісну позашкільну освіту, з оновленим змістом і методиками, що відповідають викликам та тенденціям сучасності

Операційна ціль 2.1.

Освітня діяльність закладів позашкільної освіти відповідає потребам воєнного/післявоєнного періоду і враховує найкращі національні та міжнародні практики

Операційна ціль 2.2.

Ефективна та стійка система надолуження освітніх втрат забезпечує освітні потреби здобувачів освіти, які постраждали від війни, переселення чи зазнали впливу пандемії

Операційна ціль 2.3.

Зміст позашкільної освіти базується на реалізації сучасних підходів (національно-патріотичне виховання, STEM-підхід, компетентнісний підхід, підприємницька освіта, освіта для сталого розвитку)

Операційна ціль 2.4.

Здобувачі позашкільної освіти реалізують потенціал через ефективну участь у національних і міжнародних олімпіадах, конкурсах, змаганнях

Операційна ціль 2.5.

Заклади позашкільної освіти забезпечують психоемоційну підтримку учасникам освітнього процесу

Стратегічна ціль 3

Позашкільна освіта забезпечена висококваліфікованими педагогічними працівниками

Операційна ціль 3.1.

Педагогічні працівники закладів позашкільної освіти мотивовані, отримують конкурентну заробітну плату для забезпечення якісного освітнього процесу

Операційна ціль 3.2.

Професійна підготовка педагогічних працівників закладів позашкільної освіти здійснюється за освітніми програмами, що враховують найбільш ефективний український та міжнародний досвід

Операційна ціль 3.3.

Педагогічні працівники підвищують професійну кваліфікацію, зокрема із цифрової грамотності та вивчення іноземних мов, що адаптує їх до викликів сучасності

Операційна ціль 3.4.

Позашкільна освіта є інструментом професійного розвитку вчителів

Стратегічна ціль 4

Ефективне управління і фінансування забезпечують достатність коштів та розвиток закладів позашкільної освіти

Операційна ціль 4.1.

Фінансування позашкільної освіти з місцевих бюджетів здійснюється в повному обсязі

Операційна ціль 4.2.

Залучення додаткових джерел фінансування, що не заборонені законодавством України, сприяє всесторонньому розвитку позашкільної освіти

Операційна ціль 4.3.

Система управління та фінансування позашкільної освіти на місцевому, регіональному та державному рівнях – узгоджена та ефективна

Операційна ціль 4.4.

Система збору та оброблення даних у сфері позашкільної освіти використовується для забезпечення якості та ефективності планування і прийняття управлінських рішень

Лабораторія позашкільної освіти

Тема наукового дослідження 2021-2023

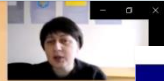
«Науково-методичне забезпечення інноваційного розвитку позашкільної освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»

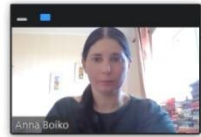
Безпека життєдіяльності в умовах бойових дій у змісті освітнього процесу закладу позашкільної освіти

Анна Корнієнко

провідний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник

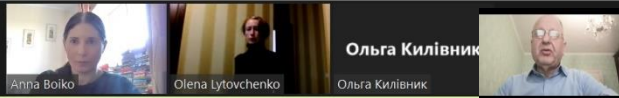

Інститут проблем виховання НАПН України

Формування м'яких навичок здобувачів позашкільної освіти як необхідна умова розвитку позашкільної освіти

Бойко Анна Едуардівна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти

Розвиток позашкільної освіти в контексті концепції "Нова українська школа": виклики воєнного часу та перспективи повоєнного відновлення

Вебінар
28 квітня 2023

- Науково-методичне обґрунтування інноваційного розвитку позашкільної освіти
- Інклюзивність і безбар'єрність як важливі особливості позашкільної освіти
- Освітні технології розвитку дитини в закладах позашкільної освіти
- Формування м'яких навичок здобувачів позашкільної освіти

Лабораторія позашкільної освіти
Інституту проблем виховання НАПН України

<https://www.facebook.com/851375038310667/>

ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ОСВІТА, ДОЗВІЛЯ, ПІДТРИМКА

Олена Литовченко
лабораторія позашкільної освіти
Інституту проблем виховання НАПН України
elenalitovchenko@ukr.net

Лабораторія позашкільної освіти

Тема наукового дослідження 2021-2023

«Науково-методичне забезпечення інноваційного розвитку позашкільної освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»

Жанна Сташко,
завідувачка кабінету
ІТА ЮН-ПРЕС КЛДЮ,
куратор номінації
"ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО"

Оксана Волошенюк,
менеджерка медіасвітських програм
Академії української преси, авторка
і науковий редактор підручників
та посібників, навчальних програм
із медіасвіти та
медіаграмотності, кінокритик

Вікторія Касик,
проектна менеджерка Команди
підтримки реформи МОН України,
старша викладачка кафедри
природничо-математичної освіти
і технологій Інституту
підприємства освіти Київського
університету імені Бориса
Грінченка

Олена Литовченко,
завідувачка лабораторії
позашкільної освіти Інституту
проблем виховання НАПН України,
докт.пед.наук, с.н.с.

ЧЛЕНИ ЖУРІ

**МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

**ЗАСІДАННЯ
ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ
З ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ**

ПРОГРАМА

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПОЗАШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ
«НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА»**

29 вересня 2021 року

- Корнієнко А.В., Мачуський В.В., Вербицький В.В. Наскрізна навчальна програма з позашкільної освіти оздоровчого напрямку «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ» <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/04/01/Prohrama.pozashk.Osnovy.bezp.zhyttyediyal.v.umovakh.boyoxykh.diy.01.04.22.pdf>
- Корнієнко А.В., Мачуський В.В., Вербицький В.В. Методичні рекомендації до наскрізної навчальної програми з позашкільної освіти оздоровчого напрямку «Основи безпеки життєдіяльності в умовах бойових дій» <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/04/01/Metod.rekom.do.prohramy.pozashk.Osnovy.bezp.zhyttyediyal.v.umovakh.boyoxykh.diy.01.04.22.pdf>
- Корнієнко А.В. Освітня діяльність закладів позашкільної освіти в умовах бойових дій Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. Вип. 26. Кн. 1. 2022. С. 190-198. <https://doi.org/10.32405/2308-3778-2022-26-1-190-198>
- Литовченко О. Заклади позашкільної освіти України в умовах війни: освітня, просвітницька, громадська діяльність. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. Вип. 26. Кн. 1. 2022. С. 213-225. <https://doi.org/10.32405/2308-3778-2022-26-1-213-225>
- Литовченко О.В. Інклюзія в позашкільній: ключові новації (інформаційні матеріали щодо новацій інклюзивної освіти у ЗПО, зокрема в умовах воєнного стану) https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0E8qrAmXjCm5DsmbQMiu4wHAred8LRDyEVkEEPnePMpeKerJELB1CTmJPqU2EtEW8I&id=851375038310667
- Литовченко О.В. Інклюзія в позашкільній: укладання Індивідуальної програми розвитку (ІПР) <https://www.facebook.com/851375038310667/posts/pfbid0bQLMXMPijKzGmjPT9NWxG4coyXK82qWpmpzgw1CnMdb5PFrktjENKNcEoewMZkUSTI/>

Організація освітнього процесу у закладах позашкільної освіти, зміст та освітні технології в умовах війни та повоєнного відновлення країни

..., les T. Features of formation of environmental competence of education preventing environmental pollution during war. ScienceRise: Pedagogical . P. 4–10. http://journals.uran.ua/sr_edu/article/view/257021

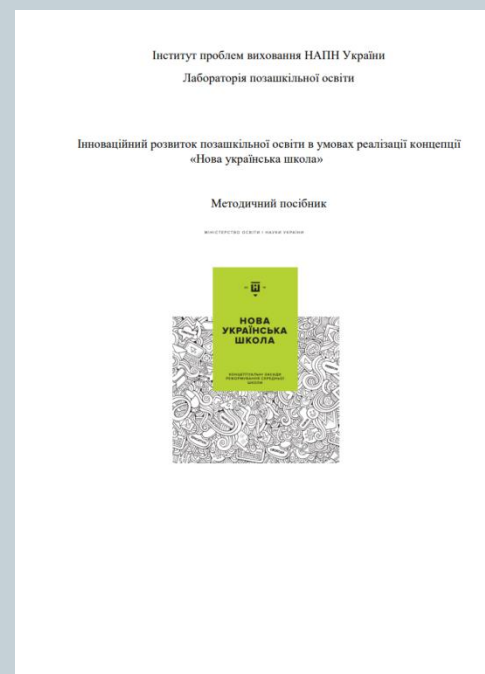
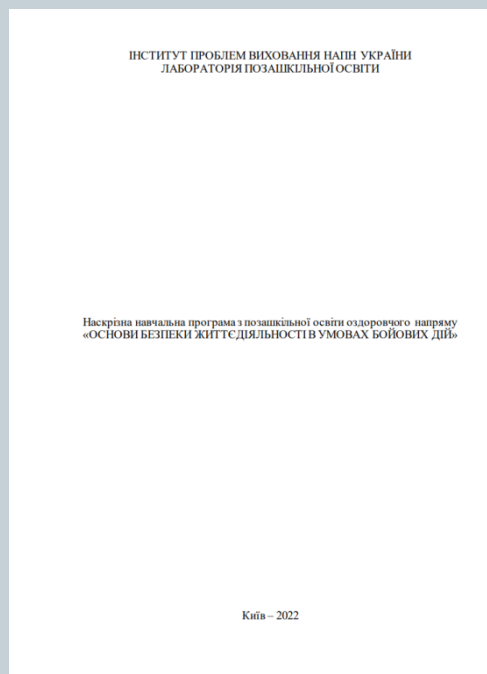
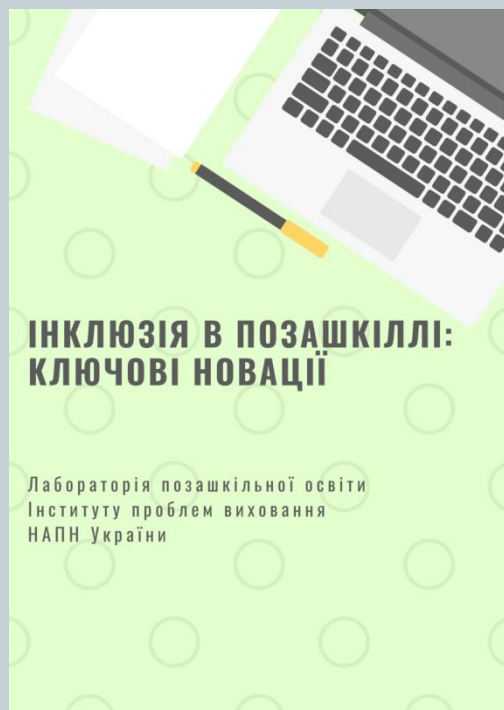
ко Н. О. Екологічна безпека як складник культури миру в українців. методологія, теорія і практика. 2022. № 1 (103). С. 247– du.ua/?journal=DOMTP_SNU&page=article&op=view&path%5B%5D=406

- Н. С., Міронець Л. П. Формування екологічної компетентності додання екологічних іна педагогіка. 2022. № 52. С. 46– ogy.od.ua/archives/2022/52/part_2/8.

альні вектори діяльності закладів позашкільної освіти в умовах війни та ня країни. V Відкритий методичний фестиваль закладів позашкільної 3" <https://youtu.be/JqhcT0qLJ5M>

Тема наукового дослідження 2021-2023

«Науково-методичне забезпечення інноваційного розвитку позашкільної освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»

Тема наукового дослідження 2024-2025

«Науково-методичні засади інтеграції змісту позашкільної освіти та позаурочної діяльності в умовах повоєнного відновлення країни»

Актуальність теми обумовлена необхідністю удосконалюватися, реагувати на виклики, які постали перед освітою України в умовах війни та повоєнного відновлення країни. За даними UNICEF (Humanitarian Situation Report No. 24.

<https://www.unicef.org/ukraine/documents/humanitarian-situation-report-december-2022>) від початку ескалації війни 24 лютого 2022 року в Україні було вбито або поранено 1148 дітей, близько 5,9 мільйона людей стали внутрішньо переміщеними особами. Навчання близько 5,7 мільйона дітей було перервано, а 1,5 мільйона дітей стикнулися з проблемами психічного здоров'я. Частина дітей мають травматичний досвід, відчувають тривожність, потребують соціально-психологічної підтримки.

Позашкільна освіта, що є невід'ємним складником системи освіти України, у цьому сенсі має значний потенціал, зважаючи на її специфіку, як то мобільність, варіативність, соціально-педагогічна спрямованість, добровільність, доступність та можливості здійснення у різноманітних формах, орієнтація на інклюзивність та безбар'єрність.

У системі позашкільної освіти можуть здобуватися часткові кваліфікації нульового - третього рівнів Національної рамки кваліфікацій.

Україна

Гуманітарна ситуація
Звіт №24

unicef
for every child

У цифрах

 3,3 млн
дітей в Україні потребують допомоги (оновлене Екстремне звернення щодо ситуації в Україні, серпень 2022 року)

 17,7 млн
людей в Україні потребують допомоги (оновлене Екстремне звернення щодо ситуації в Україні, серпень 2022 року)

 5,9 млн
внутрішньо переміщених осіб (Управління з координації гуманітарних питань, Звіт про ситуацію в Україні, 19 грудня 2022 року)

 2,3 млн
дітей, на яких було спрямовано допомогу ЮНІСЕФ у період із березня по грудень 2022 року (перегляньте НАС звернення ЮНІСЕФ, листопад 2022 року)

Тема наукового дослідження 2024-2025

«Науково-методичні засади інтеграції змісту позашкільної освіти та позаурочної діяльності в умовах повоєнного відновлення країни»

Актуальні вектори у змісті позашкільної освіти

- ✓ реалізація заходів, спрямованих на утвердження української національної ідентичності; побудова освітнього процесу на основі українських національних цінностей, розвиток україномовного середовища;
- ✓ створення умов для усвідомлення приналежності до європейської спільноти, сприйняття прогресивних європейських цінностей;
- ✓ пропагування та популяризація справжніх національних цінностей у європейському і світовому освітньо-культурному просторі;
- ✓ удосконалення змісту і технологій освіти відповідно до сучасних європейських і світових наукових досягнень;
- ✓ розвиток інклюзивного і безбар'єрного освітнього середовища,
- ✓ створення умов для соціалізації, творчої самореалізації, професійного самовизначення;
- ✓ формування оборонної свідомості, компетентностей самозахисту та компетентностей, важливих в умовах воєнного стану;
- ✓ надолуження освітніх втрат, роль позашкільної освіти у вирішенні таких завдань на державному рівні;
- ✓ надання психосоціальної підтримки всім учасникам освітнього процесу та інші.

Слава Україні!

Героям Слава!

Дякую за увагу

Олена Литовченко

❖ *elenalitovchenko@ukr.net*